

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010949
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010949.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferenciovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona účinného do 30.04.2022, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 05.04.2023, č. k. 17T/47/2022-527, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29.06.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku sa vec vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 05.04.2023, č. k. 17T/47/2022-527 uznal obžalovaného A. B. za vinného, že od presne nezistenej doby minimálne od marca 2020 do 11. 03. 2022 si na presne nezistenom mieste, bližšie nezisteným spôsobom a od doposiaľ neustálenej osoby v pravidelných intervaloch bez povolenia, najmä kúpou zadovažoval pervitín (metamfetamín) a minimálne od novembra 2020 do 11. 03. 2022 heroín (diacetylmorfín), ktoré drogy následne prechovával v byte na ulici C. D. XX/XX E. F., kde boli od neho dňa 11. 03. 2022 zaistené - sklenený podnos s obsahom metamfetamínu s hmotnosťou 931 mg a priemernou koncentráciou účinnej látky 35% hmotnostných, čo zodpovedá 10 obvykle jednorazovým dávkam drogy, sklenený podnos s obsahom heroínu s hmotnosťou 1596 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 24,3% hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 26 obvykle jednorazovým dávkam drogy, 12 plastových vreciek s obsahom metamfetamínu s hmotnosťou 9307 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 38% hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 88 obvykle jednorazovým dávkam drogy, 21 papierových skladačiek s obsahom heroínu s hmotnosťou 2041 mg a priemernou koncentráciou účinnej látky 23,9% hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 21 obvykle jednorazovým dávkam drogy, plastové vrecko s obsahom heroínu s hmotnosťou 924 mg a priemernou koncentráciou účinnej látky 17,8% hmotnostných, čo zodpovedá minimálne 11 obvykle jednorazovým dávkam drogy a vreckovú digitálnu váhu zn. Geti Model GSP01 striebornej farby, na ktorej bola zistená prítomnosť stôp metamfetamínu, heroínu a tetrahydrokanabinolu, pričom celková hodnota zaistených drog predstavuje sumu vo výške minimálne 796,63 eura, a pervitín (metamfetamín) minimálne od júla 2020 do 11. 03. 2022 a heroín (diacetylmorfín) minimálne od novembra 2020 do 11. 03. 2022, pravidelne, bez povolenia, predával a inak zadovažoval na viacerých miestach v meste F. viacerým osobám, pričom G. H., nar. XX. XX. XXXX, drogy (pervitín) dával zadarmo minimálne od júla 2020 do 11. 03. 2022, I. J., nar. XX. XX. XXXX, drogy (heroín) pravidelne zadovažoval minimálne od novembra 2020 do 11. 03. 2022, I. J., nar. XX. XX. XXXX, drogy (heroín) predával

minimálne trikrát týždenne a pervitín asi 5-krát po 10,- eur za dávku v období najmenej od leta roku 2021 do 11. 03. 2022,

pričom metamfetamín je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, zaradený do II. skupiny psychotropných látok a heroín (diacetylmorfín) je zaradený do I. skupiny omamných látok, teda

neoprávnené kúpil, predal, zadovážil a prechovával po akúkoľvek dobu omamnú látku a psychotropnú látku, čím spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách, čím spáchal

obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona účinného do dňa 30. 04. 2022.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov a 8 (osem) mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí zaistených dňa 11. 03. 2022 počas domovej prehliadky na adrese F., C. XX/XX, byt na 11. poschodí, LV č. XXXX:

- 2 ks sklenený podnos (stopa č. 1 a 2),

- 1 ks digitálna váha striebornej farby zn. GETI (stopa č. 7),

- 1 ks mobilný telefón zn. XIAOMI čiernej farby IMEI 1: 861783055507692, IMEI 2: 861783055507700 (stopa č. 8).

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

2. Proti tomuto rozsudku podal bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný, a to proti všetkým výrokom rozsudku, ako aj proti konaniu, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu. Prokurátor sa práva podať odvolanie vzdal.

3. Obžalovaný odôvodnil podané odvolanie prostredníctvom obhajcu podaním zo dňa 02.05.2023 nasledovne (skrátene):

3.1. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nevyplýva, protiprávnosť konania obžalovaného, keď z tejto nevyplýva, že obžalovanému by bolo kladené za vinu prechovávanie, zadovážovanie si, kúpa alebo predaj takých látok, ktoré by boli spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie a rozpoznávací schopnosti alebo jeho sociálne správanie. Z takto vymedzenej skutkovej vety nie je možné dospieť k záveru, že ide o neoprávnené prechovávanie látok. Vymedzenie skutku je v rozpore s § 163 ods. 3 Trestného poriadku.

3.2. U svedkov J., J. a H., ktorí by mali obžalovaného usvedčovať zo spáchania stíhaného skutku, tak vo vzťahu k ich vierohodnosti je potrebné zohľadniť, že u týchto osôb ide o osoby, ktoré sú dlhé roky závislé na omamných a psychotropných látkach, pričom pod ich vplyvom boli pri výpovediach v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní, príp. vypovedali v čase krízy spôsobenej abstinenčnými príznakmi. Svedkyňa J. navyše uviedla, že v prípravnom konaní bola ovplyvnená aj vyhrážkami zo strany príslušníkov PZ. Títo svedkovia vypovedali diametrálne odlišne v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní. Navyše výpovede týchto svedkov sa absolútne nezhodujú. Rozpory v ich výpovediach sa týkajú podstatných skutočností a neboli odstránené ani čítaním častí výpovedí svedkov z prípravného konania na hlavnom pojednávaní. Výpovede svedkov je potrebné hodnotiť komplexne a nie len abstrahovať z nich tvrdenia, ktoré by mohli nasvedčovať vine obžalovaného zo spáchania stíhaného skutku. Na základe výpovedí týchto svedkov nemožno dospieť k záveru, že skutok bol spáchaný na viacerých osobách. Svedkovia vypovedali, že si len spoločne zadovážovali drogy a spoločne ich užívali.

3.3. Domová prehliadka dňa 11.03.2022 nebola vykonaná v súlade so zákonom, najmä v súlade s § 99 ods. 1 Trestného poriadku a § 105 ods. 2 Trestného poriadku. Príkaz na vykonanie domovej prehliadky je založený na výsledkoch použitia informačno-technologických prostriedkov – odposluchov telefonických hovorov obžalovaného. V následnom konaní však komunikácia, jej obsah ako ani osoby, s ktorými mala komunikácia prebiehať neboli nijako verifikované. V danom smere teda nebol v konaní ani len skúmaný dôvod na vykonanie domovej prehliadky, čím nebola vyvrátená obžalovaným namietaná nezákonnosť vykonania domovej prehliadky.

3.4. Nezákonnosť domovej prehliadky zo dňa 11.03.2022 je daná aj porušením § 105 ods. 2 Trestného poriadku. V prejednávacom prípade mal byť nezúčastnenou osobou svedok I. K., z ktorého výpovede

na hlavnom pojednávaní zo dňa 09.11.2022 vyplýva, že sa ako nezúčastnená osoba nezúčastnil celej domovej prehliadky, ale došiel k nej až dodatočne, keď už bol dotknutý byt otvorený a boli zaistené osoby.

3.5. Od domovej prehliadky sa odvíjajú aj ďalšie dôkazy v tomto konaní, pričom ani tieto dôkazy v súlade s doktrínou plodov otráveného stromu nemožno považovať za dôkazy vykonané zákonným spôsobom. Toto sa týka aj znaleckej expertízy zaistených látok.

3.6. V byte boli zaistené aj látky, ktoré podľa vyjadrenia svedka J. B. patrili svedkyňi J. a nie obžalovanému. Vykonaným dokazovaním nemožno ustáliť ani to, že by zaistené drogy patrili obžalovanému, pretože mohli patriť ktorejkoľvek osobe z ich domácnosti.

3.7. Vinu obžalovaného nepreukazujú ani výsledky znaleckého dokazovania na úrovni skúmania DNA stôp a daktyloskopických stôp. Znalci sa nevedeli vyjadriť k spôsobu a času kontaminácie zaistených stôp.

3.8. V konaní nebolo preukázané ani spáchanie trestného činu po dlhší čas, ktorý má byť v prejednávacom prípade hodnotený minimálne v období 1 roka, keďže obžalovaný je sám závislý od drog.

3.9. V jeho prípade mal súd pristúpiť k aplikácii zásady in dubio pro reo. Navyiac na jeho strane neboli zohľadnené jeho osobné pomery a jeho minulosť, keď v minulosti bol odsúdený za majetkovú trestnú činnosť, nikdy nie za drogovú trestnú činnosť. Jeho hodnotenie z ÚVV je kladné, čo súd mohol zohľadniť minimálne v § 48 ods. 4 Trestného zákona, keďže jeho zaradenie do maximálneho stupňa stráženia nie je dôvodné.

3.10. Prvostupňový súd nezistil skutkový stav veci bez dôvodných pochybností a pri hodnotení dôkazov nevážil všetky vyššie uvedené rozhodujúce okolnosti, ktoré v priebehu dokazovania vyšli najavo. Napadnutý rozsudok je nesprávny a arbitrárny.

3.11. Konajúci súd nevykonal dôkaz navrhnutý obhajobou, a to skúmanie duševného stavu svedkyne J., keďže podľa jej výpovede na hlavnom pojednávaní cca 32 rokov užíva heroín, čo nepochybne mohlo mať vplyv na jej duševný stav a schopnosť správne interpretovať prežité okolnosti.

3.12. Napadnutý rozsudok nie je odôvodnený v súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Odôvodnenie rozsudku nedostatočne uvádza skutočnosti, ktoré vzal súd za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera, akými úvahami sa súd spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

3.13. Navrhuje, aby odvolací súd rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) Trestného poriadku tak, že zruší napadnutý rozsudok a v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po doplnení dokazovania, sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného podľa ust. § 285 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného poriadku spod obžaloby v celom rozsahu oslobodí, keďže v konaní nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, skutok nie je trestným činom a nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, príp. aby odvolací súd rozhodol v zmysle § 322 ods. 1 Trestného poriadku tak, že vec vracia Okresnému súdu Galanta, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

4. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na jeho zrušenie podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

5. Odvolací súd sa pri prieskume napadnutého rozsudku zameril na skúmanie toho, či prvostupňový súd vykonal všetky navrhované dôkazy, ktoré môžu prispieť k objasneniu stíhaného skutku, či pri hodnotení vykonaného dokazovania bral do úvahy všetky relevantné a zároveň zákonné dôkazy, resp. skutočnosti z nich vyplývajúce, či tieto hodnotil samostatne, ako aj vo ich vzájomných súvislostiach a či pri hodnotení dôkazov použil logicky správne postupy. Pokiaľ sú všetky uvedené aspekty tvorby rozhodnutia dodržané, nemožno súdu vytknúť správnosť záveru, ku ktorému dospel a to aj v prípade, ak by odvolací súd sám vyhodnotil zistené skutočnosti iným spôsobom. Takto sa prejavuje zásada voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

6. Odvolací súd zdôrazňuje, že voľné hodnotenie dôkazov sa opiera okrem iného tiež o povinnosť súdu vyhodnotiť všetky vykonané dôkazy bez zreteľa na to, či potvrdzujú, alebo vyvracajú tvrdenia účastníkov, a v neposlednom rade tiež o zásady formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Súd je totiž pri hodnotení dôkazov viazaný skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je limitovaná požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi. (viď. III. ÚS 332/2009)

7. Pri hodnotení jednotlivých dôkazov je potrebné zaoberať sa závažnosťou (vylúčenie dôkazov, z ktorých nie je možné odvodiť informácie o predmete dokazovania), vierohodnosťou (najmä existencia pomeru k páchatelovi a schopnosť vnímať a reprodukovať prežité udalosti) a pravdivosťou (či je obsah vykonaného dôkazu jednotlivito aj v súhrne s ostatnými dôkazmi pravdivý) jednotlivých dôkazov a zároveň uviesť, čo z dôkazov ku stíhanej trestnej činnosti vyplýva, v akej kvalite, a ktoré dôkazy preukazujú tú – ktorú dokazovanú skutkovú okolnosť. Ak má súd vyhodnotiť vierohodnosť dvoch v podstatných bodoch odlišných dôkazov, nemôže nevierohodnosť jedného z tých dôkazov odôvodniť len okolnosťami, ktoré svedčia o vierohodnosti druhého dôkazu (viď. R 6/1970). Je nevyhnutné zamerať sa na skutočnosti, ktoré sú súčasťou skutkovej podstaty stíhaného trestného činu, nakoľko tieto majú primárny význam pre posúdenie, či sa obžalovaný trestného činu skutočne dopustil. Súd je tak povinný abstrahovať tie skutkové okolnosti, ktoré majú trestnoprávnu relevanciu a zrozumiteľne odôvodniť, či tieto skutočnosti boli v trestnom konaní preukázané, teda či prokurátor uniesol dôkazné bremeno. Je však potrebné vyvarovať sa domnienkam a predpokladom, a v prípade ak zostane nejaká skutková okolnosť sporná, je potrebné aplikovať zásadu „in dubio pro reo“.

8. Po preskúmaní napadnutého rozsudku, z dôvodov vymedzených v podanom odvolaní obžalovaného, dospel odvolací súd k nasledovným záverom:

9. Kritéria pre formuláciu výroku o vine v rozsudku upravuje ustanovenie § 163 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamienený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

10. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z dňa 10. júna 2019, Tpj 26/2019 je zrejmé, že skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov

vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“ (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety aj tzv. právnu vetu, vychádzajúcu zo znenia ustanovenia (ustanovení), použitého (použitých) na právnu kvalifikáciu činu, ktoré sú označené vo výroku o vine zákonným pomenovaním a číselným paragrafovým označením (s nimi je priamo spojená trestná sadzba trestu odňatia slobody). (viď. Zbierka stanovísk NS SR č. 2/2019)

11. Obžalovaný v podanom odvolaní namieta, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nevyplýva protiprávnosť konania obžalovaného. Konkrétne z nej nevyplýva, že obžalovanému by bolo kladené za vinu prechovávanie, zadovažovanie si, kúpa alebo predaj takých látok, ktoré by boli spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti alebo jeho sociálne správanie.

12. V tomto kontexte je nevyhnutné uviesť, že spôsobilosť látky nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti alebo jeho sociálne správanie, je právny pojem, ktorý nepatrí do skutkovej vety, ale zároveň mu musí zodpovedať skutkové zistenie vyjadrené v skutkovej vete rozsudku, spravidla vyjadrené množstvom zaistenej látky a koncentráciou účinnej látky pri trestnoprávne relevantnom konaní páchatel'a (prechovávanie, predaj, kúpa a pod.). V odôvodnení napadnutého rozhodnutie je následne potrebné uviesť, čo z týchto skutkových zistení vyplýva z hľadiska naplnenia tohto právneho pojmu, resp. pojmu omamných a návykových látok.

13. Prvostupňový súd sa pri formulácii skutkovej vety v napadnutom rozsudku ustanovením § 163 ods. 3 Trestného poriadku a vyššie uvedeným stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dôsledne neriadil, a preto možno konštatovať, že časť skutkových zistení je pre ich vyšší stupeň všeobecnosti nejasný.

14. Ustanovenie § 172 Trestného zákona považuje za trestné (okrem jedov a prekurzorov) neoprávnené nakladanie s omamnými a psychotropnými látkami, ktoré majú vplyv na psychiku a sociálne správanie konzumenta v určitej intenzite, a preto musí skutok, z hľadiska pojmového vyjadrenia, zodpovedať pojmu a vlastnostiam (kvalita a kvantita), s ktorými je spojený trestnoprávny postih.

Podľa § 130 ods. 5 Trestného zákona návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch omamné látky sú látky vyvolávajúce návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch psychotropné látky sú látky ovplyvňujúce stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém s menej závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch za omamnú látku a psychotropnú látku sa považuje aj látka v čistej forme alebo v prípravku, na ktorú sa nevzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná, ktorá môže predstavovať porovnateľné zdravotné riziko alebo spoločenské riziko ako látka, na ktorú sa vzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná, a ktorá sa má na základe osobitného predpisu podrobiť kontrolným opatreniam.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do I. skupiny sa zaraďujú omamné látky a psychotropné látky, ktoré nie sú obsiahnuté ako liečivo v lieku. Do II. skupiny sa zaraďujú omamné látky a psychotropné látky s vysokou návykovosťou, ktoré sú obsiahnuté ako liečivo v lieku. Do III. skupiny sa zaraďujú omamné látky a psychotropné látky s nižšou návykovosťou, ktoré sú obsiahnuté ako liečivo v lieku.

15. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2019, sp. zn. 3 Tdo 83/2018 vyplýva, že zistenie samotnej koncentrácie účinnej látky má význam z hľadiska § 130 ods. 5 Trestného zákona, nakoľko ak zaistená droga nemá požadovanú kvalitu (množstvo účinnej látky), nepôjde o látku schopnú nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka a nepôjde tak o návykovú látku v zmysle ustanovenia § 172 Trestného zákona. (viď. Zbierka stanovísk NS SR č. 2/2019)

16. Konkrétne vymedzeniu skutkovej vety tak zodpovedá neoprávnené nakladanie s konkrétnymi omamnými a psychotropnými látkami schopnými nepriaznivo ovplyvniť psychiku konzumenta spôsobmi uvedenými v ustanovení § 172 Trestného zákona.

17. Vyššie uvedené skutočnosti bol prvostupňový súd povinný zohľadniť tak pri formulovaní skutkovej vety napadnutého rozsudku, a to vo vzťahu k prechovávaniu omamných a psychotropných látok, ako aj k ich následnému predaju konkrétnym osobám, či inej forme ich zadovažovania a svoje závery relevantne

odôvodniť. Samotné poukázanie na druh omamnej a psychotropnej látky predstavuje nejasné skutkové zistenie vyznačujúce sa vyšším stupňom všeobecnosti.

18. Odvolací súd sa stotožnil aj s odvolacou námietkou obžalovaného, že napadnutý rozsudok nie je odôvodnený v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

19. Prvostupňový súd svoje skutkové a právne závery odôvodnil tým, že z výsluchu svedkov zistil nasledovné:

- I. J. - heroín si od obžalovaného kupovala 3 krát týždenne po dobu cca. 6 mesiacov od októbra 2021 (najviac však od leta 2021) do jeho zadržania dňa 11. 03. 2022, počas tohto obdobia si asi 5 krát kúpila od neho aj pervitín; súd nezistil dôvody, prečo by uvádzala nepravdu;

- I. I. K. - pri domovej prehliadke do bytu vošiel, keď už bol otvorený a boli zaistené osoby, čo nezodpovedá tvrdeniu obhajoby, že tam nebol prítomný od začiatku, svedok bol prítomný ako nezúčastnená osoba, teda do bytu nemohol vojsť skôr, ako bude otvorený a budú zaistené všetky osoby;

- G. H. - potvrdil, že obžalovaný mu poskytoval drogy, spoločne s vyjadrením obžalovaného súd mal potom za preukázané, že to bolo po dobu minimálne 2 roky pred jeho zadržaním, t.j. min. od marca 2020 (možno až 3 roky), keď si drogami vypomáhali navzájom, obžalovaný mu predával alebo dával zadarmo pervitín 2 - 3 krát mesačne, drogy (pervitín) dával aj spolubývajúcim, J. a J., čo videl na vlastné oči;

- I. J. - od októbra alebo novembra 2020 a to viac ako rok si spoločne zaošetrovali drogy - heroín (vrátane obžalovaného, pričom drogy kupoval ten, kto mal možnosť ich kúpiť, teda aj obžalovaný).

20. Prvostupňový súd mal za preukázané, že obžalovaný zabezpečoval, predával, či daroval drogy po dobu viac ako 1 rok dvom osobám, a to I. J. a G. H., čím je podľa názoru prvostupňového súdu naplnený kvalifikačný znak spáchania trestného činu po dlhší čas. Dokazovanie výsluchom svedkov zároveň preukázalo, že obžalovaný zabezpečoval, predával, či daroval drogy nepochybne trom osobám - I. J., G. H. a I. J.. Drogy kúpil, predal, zadovážil a prechovával bez príslušného povolenia. Pri domovej prehliadke boli v izbe obžalovaného nájdené a zaistené drogy v množstve, kvalite a hodnote podľa znaleckého posudku a odborného vyjadrenia. Zo záverov znaleckého posudku č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/2776 zo dňa 31. 05. 2022 vyplynulo, že analýzou DNA biologických stôp č. 3-1 (ster z ponožky), č. 3-2 (ster zo 6 ks otvárania PVC vreciek) a č. 3-3 (ster zo 6 ks otvárania PVC vreciek), č. 4-1 (ster z otvárania PVC vrecka) a č. 4-2 (ster z papierových skladačiek), č. 5 (ster z otvárania PVC vrecka) bol zistený DNA profil pochádzajúci od jednej a tej istej osoby mužského pohlavia, ktorý je zhodný s DNA profilom porovnávacej vzorky označenej A. B., nar. XX. XX. XXXX. Zároveň zo skutkovej vety vypustil osoby L. M. a J. B., nakoľko dokazovanie nepreukázalo, že obžalovaný drogy zabezpečoval aj im a v akom období, pretože uvedení svedkovia odmietli vypovedať a obžalovaný taktiež popieral, že by im drogy predával, daroval či inak zabezpečoval. Samotné vyjadrenie svedkyne J. nepostačilo na prijatie jednoznačného záveru o tom, že obžalovaný im drogy zabezpečoval.

21. Z vyššie uvedeného hodnotenia vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom nie je zrejmé, ako sa prvostupňový súd vysporiadal so závažnosťou, vierohodnosťou a pravdivosťou výpovedí jednotlivých svedkov. Vo veci bolo vypočutých väčšie množstvo svedkov, no ich výpovede neboli predmetom hodnotenia prvostupňového súdu v celom rozsahu. Z výpovedí svedkov H., J. a J. vyplýva, že sú konzumentami drog, pričom prvostupňový súd nevyhodnotil, aký táto skutočnosť mala vplyv na vierohodnosť výpovedí týchto svedkov a prečo si ich výpovede, v rozsahu uvedenom v ods. 19 tohto uznesenia, osvojil práve ohľadne uvedených skutkových okolností.

22. Z hodnotenia vykonaného dokazovania nie je zrejmé, ktoré dôkazy preukazujú obdobie zadovážovania si drog obžalovaným, či obdobie predaja drog jednotlivým osobám, ani počet týchto osôb. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či obdobie páchania trestnej činnosti a počet osôb, na ktorých mala byť trestná činnosť páchaná, vyplýva len z výpovede jedného svedka, alebo sa jedná o záver, ktorý vyplýva z viacerých vykonaných dôkazov vo svojom súhrne.

23. Prvostupňový súd sa nezaberal ani obranou obžalovaného, že drogy, ktoré mali byť zaistené pri domovej prehliadke mali patriť I. J. a on ich len balil a ani jeho tvrdením, že si drogy zabezpečoval od I. J. a I. J.. Rovnako sa prvostupňový súd nezaoberal tvrdením svedkyne I. J., ktorá vypovedala o tom, že nevidela obžalovaného drogy predávať a na tieto sa skladali s I. J., obžalovaným a jeho bratom a obžalovaný ich kúpil, lebo vo väčšom to bolo lacnejšie. Uvedené skutočnosti pritom môžu mať význam

pre určenie vlastníctva zaistených drog ako aj pre naplnenie kvalifikačného znaku spáchania trestného činu na viacerých osobách.

24. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou obžalovaného, že domová prehliadka vykonaná dňa 11.03.2022 bola vykonaná nezákonne. Na základe výsledkov nasedených informačno-technických prostriedkov na osobu obžalovaného vzniklo dôvodné podozrenie, že by sa mohol zaoberať drogovou trestnou činnosťou, čo sa vykonaním domovej prehliadky napokon aj potvrdilo. Pre posudzovanie zákonnosti domovej prehliadky nie je namieste preverovať obsah výsledkov ITP výsluchmi svedkov a tým overovať zákonnosť domovej prehliadky, resp. splnenie predpokladov na jej vykonanie. Obžalovaný nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by spochybnil zákonnosť a dôvodnosť vydania príkazu na vykonanie domovej prehliadky obžalovaného, a preto je ním požadované dokazovania v tomto smere nerelevantné.

25. Rovnako sa nemožno stotožniť s námietkou obžalovaného, že skutočnosť, že nezúčastnená osoba sa priamo nepodieľala na otvorení bytu obžalovaného, či zaistení osôb, robí domovú prehliadku nezákonnou. Nezúčastnená osoba sa vyjadrila, že k prehľadávaniu bytu bola prizvaná pred 6.00 hod., pričom domová prehliadka sa začala o 6.00 hod.. Zároveň sa vyjadrila aj k miestu zaistenia drog a potvrdila súčinnosť obžalovaného pri jej vykonaní. V tomto kontexte nemožno opomenúť, že nezúčastnená osoba nemôže byť pri vykonávaní domovej prehliadky ohrozená, a preto nie je namieste, aby sa zúčastnila priamo otvárania bytu, či zaisťovania osôb, nakoľko možno predpokladať jej ohrozenie v prípade odporu osôb, u ktorých má byť domová prehliadka vykonaná.

26. Obžalovaný napokon namietol, že prvostupňový súd odmietol návrh na doplnenie dokazovania znaleckým skúmaním svedkyne I. J.. Svoj návrh odôvodnil tým, že keďže svedkyňa 32 rokov užíva heroín, môže mať jeho užívanie vplyv na schopnosť správne interpretovať prežitú okolnosť. S touto námietkou sa správne vysporiadal už prvostupňový súd, ktorý uviedol, že pri jej výpovedi vypovedala súvisle, samostatne, neboli i nej badať príznaky krízy, uvádzala len, že sa fyzicky necíti dobre, čo bol rozdiel ohľadne výpovede svedkyne I. J., ktorá mala pri výsluchu problémy. V prípade ak aj svedkyňa užíva dlhšiu dobu drogy, avšak jej výpoveď je vecná, konzistentná a na jej prejave nebadateľné známky zmätenosti, či iné anomálie, nie je nevyhnutné podrobovať jej osobu znaleckému skúmaniu. To však nezabavuje prvostupňový súd povinnosti vysporiadať sa touto skutočnosťou pri hodnotení vierohodnosti svedkyne a pravdivosti jej výpovede.

27. Zistené pochybenia prvostupňového súdu majú za následok zrušenie napadnutého rozsudku odvolacím súdom v celom rozsahu a vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

28. Úlohou prvostupňového súdu bude opätovne vykonať hodnotenie dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané, resp. skutočností, ktoré z neho vyplynuli a rozhodnúť o vine obžalovaného, prípadne aj o treste a ochrannom opatrení, naformulovať skutkovú vetu rozhodnutia tak, aby zodpovedala ustanoveniu § 163 ods. 3 Trestného poriadku a svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodniť, aby zodpovedalo ustanoveniu § 168 Trestného poriadku.

29. Odvolací súd dáva prvostupňovému súdu do pozornosti zásadu zákazu reformatio in peius, v zmysle ktorej nemôže byť skutková veta, právna veta a právna kvalifikácia, výška trestu a dĺžka ochranného dohľadu pri opätovnom rozhodnutí upravená v neprospech obžalovaného, nakoľko tieto výroky boli zrušené len na základe odvolania obžalovaného v jeho prospech, a to za predpokladu, že prvostupňový súd dospeje k záveru o vine obžalovaného.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.